

RAZNOVRSTNOST PTIC NA GORENJSKEM

UDELEŽENCI SKUPINE: Neža Kocjan, Jakob Puh, Anže Škoberne, Polona Vukelič, Eva Vukelič (mentor)

UVOD

Ptice naseljujejo različne življenjske prostore. Nekatere vrste prebivajo le na omejenih območjih, druge so manj izbirčne in naseljujejo več različnih okolij. Na Gorenjskem je pestrost življenjskih okolij velika. Tu najdemo vasi z visokodebelnimi sadovnjaki, obdelano pokrajino v nižinah, hitro tekoče reke in potoke, različne vrste gozdov in grmišč vse do visokogorja. Našo skupina je raziskovala pestrost ptic na Gorenjskem. Zanimalo nas je, katere vrste ptic prebivajo v različnih okoljih v okolici Begunj, kjer je bilo naše izhodišče.

METODE DELA

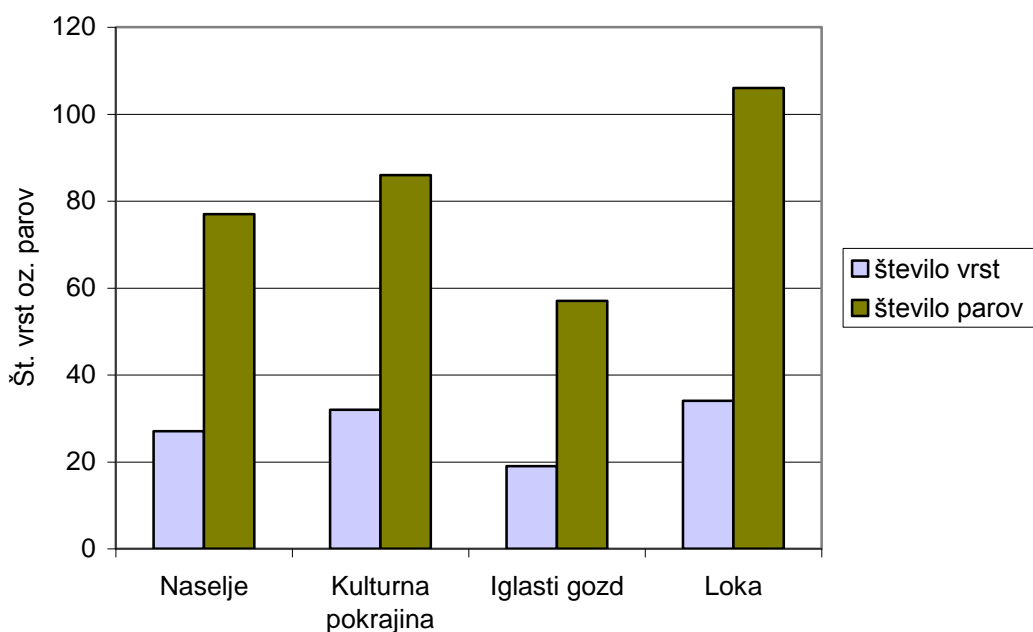
Primerjali smo ptice med štirimi različnimi življenjskimi prostori:

- Naselje:** Begunje in Zgoša – naselje s starejšimi hišami, bogato zaraščenimi vrtovi, cerkvijo, industrijsko cono in visokodebelnimi sadovnjaki v okolici.
- Kulturna pokrajina:** Blato – Ključi – Na Varžetih (med Poljčami in Vrbo); obdelana pokrajina s pašniki, travniki in njivami, ki jih prekinjajo posamezne skupine dreves in grmov, jarki s trstičjem, kozolci in električni daljnovodi.
- Iglasti gozd:** Rudna dolina – Sp. Razor – Pri rupah (v okolici Rudnega polja na Pokljuki); iglasti gozd, prevladuje smreka, dokaj enoličen sestoj z zelnato podrastjo, ponekod poseke.
- Loka:** Sava Bohinjka (Ribno – Selo pri Bledu); reka s prodišči, obdana s poplavnim gozdom, prevladujejo vrbe in gosta podrast.

V vsakem izmed različnih življenjskih prostorov smo zgodaj zjutraj prehodili 2 km dolgo pot. Med potjo smo prešteli vse ptice, ki smo jih videli ali slišali in jih zabeležili v posebne obrazce.

REZULTATI

Skupaj smo zabeležili 60 vrst ptic in 326 parov. Največ vrst in parov smo prešteli v loki, sledila je kulturna pokrajina, malo manj jih je bilo v naseljih, najmanj pa v iglastem gozdu. Nekatere vrste smo našli prav v vseh okoljih – to so bili veliki detel, cikovt in ščinkavec. Ščinkavec je bil hkrati tudi najštevilčnejša vrsta v iglastem gozdu. Zgolj v iglastem gozdu smo našli drevesno cipo, sivo pevko, komatarja, rdečeglavega kraljička, meniščka, čopasto sinico, krivokljuna in kalina. Posebnost loke so bili mlakarica, skobec, povodni kos, dolgorepka in močvirska sinica, najštevilčnejša tu pa je bila črnoglavka. V kulturni pokrajini je bilo največ sivih vran in poljskih vrabcev, samo tukaj pa smo zabeležili rjavega srakoperja, črno vrano, močvirsko trstnico, brinovko, prosnika in zeleno žolno. Vrste, ki smo jih našli samo v naselju, so bile domači golob, pogorelček, sivi muhar, plavček, kobilar in dlesk. Največ pa je bilo domačih vrabcev.



Slika 1: Primerjava števila vrst ptic in števila parov med različnimi življenjskimi prostori.

Tabela 1: Število parov posameznih vrst ptic v različnih življenjskih prostorih.

Življenjski prostor Kraj Datum	Naselje Begunje 25.6.2006	Kulturna pokrajina Studenčice 26.6.2006	Iglasti gozd Pokljuka 27.6.2006	Loka Ribno 28.6.2006
siva čaplja		1		8
mlakarica				2
sršenar	1			1
kanja		1		2
skobec				1
postovka		2		1
domači golob	5			
grivar		4		
veliki detel	1	1	2	1
zelena žolna		1		
kmečka lastovka	4	2		7
mestna lastovka	4			1
drevesna cipa			1	
siva pastirica	1			1
bela pastirica	1	2		3
povodni kos				3
stržek			1	4
siva pevka			5	
taščica		1	3	5
prosnik		3		
šmarnica	8	2		1
pogorelček	1			
kos	2	4		6
komatar			1	
cikovt	2	2	5	7
carar	1	2	1	
brinovka		1		
močvirska trstnica		4		
črnoglavka		4	2	10
vrnji kovaček			1	8
rumenoglavi kraljiček			1	2
rdečeglavi kraljiček			4	
sivi muhar	7			
dolgorepka				1
plavček	2			
menišček			4	
močvirska sinica				3
velika sinica	3	3		3
čopasta sinica			1	
brglez		1		1

Življenjski prostor	Naselje	Kulturna pokrajina	Iglasti gozd	Loka
dolgoprsti plezalček			5	1
kobilar	1			
rjavi srakoper		2		
šoja		1		4
krekovt			1	2
sraka	1	2		1
kavka	1	1		
siva vrana	6	10		3
črna vrana		2		
škorec		3		2
domači vrabec	13	2		
poljski vrabec	1	10		
ščinkavec	1	2	13	7
grilček	2			1
zelenec	4	2		2
lišček	2	1		
krivokljun			5	
kalin			1	
dlesk	1			
rumeni strnad	1	7		1
seštevek vrst	27	31	19	32
seštevek parov	77	86	57	106



Slika 2:
Popisovanje
ptic v
Begunjah.